

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Junius' 28-dikán, 1825.

Nagy Britannia.

A' Minister Liverpool beszédjire Lord Harrowby a' Titkos Tanács' előlölője felelt, ki a' Catholikusok' ügyének Canninghez hasonló pártfogója a' Ministériumban: — „

„Én, így beszélt Lord Harrowby, nem azért akarok felelni a' Nemes Gróf (Liverpool) beszédjire, mint ha az engem valamennyire megilletett volna, hanem csak azért, hogy találtathatnak más olyanok, kiket megilletethet. Ezen beszédben az erőssítettett, hogy a' Catholikus ember a' maga Egyházi és a' maga Világi ura eránt való hűséget megosztja, vagy megosztva teljesíti. Ezen állítás igen sokra terjed; mert az egész Catholika Egyház' Historiája bizonyítja azt, hogy a' Catholikusok magaviselete soha nem egyezett-meg ezen principiummal. A' Pápának a' Világi Hatalmát illető régi júsairól a' mondatik, hogy az erről szolló tudományok még nem volnának nyilvánlagosan visszavétve, megmásoltatva. De ha addig akar várakozni ezen Parlamentum, míg e' megtörténik, avagy hogy ha mind addig akarja halasztani az Irlandia' tsendességére czélzó iparkodást, míg e' megtörténik, úgy világ' végezetig várakozhatik. A' Parlamentumot megnyugtathatja ezen tekintetben az, hogy a' Pápának ezen jústartásait sok Catholikus tehetős Tisztikarok, nevezetesen ezen háznak Biztossága előtt tett nyilatkozatásaik által is megtagadták. —

„Az én Nemes Barátom (Minister Liverpool) különb-különb erősségeket felho-

zott annak megmutatására, hogy a' Catholikusok nem lehetnek egy Protestáns Státusban jó alattvalók: holott éppen és ugyan azon erősségeket lehetne felhordani, hogy ők ezek szerént semmi féle más Státusokban se lehetnének jó alattvalók. Egyebek közt szolla az én Nemes Barátom a' Gyónásról is. Meg kell azt vallanom, hogy a' mi engem' illet, nem kedvellem a' Gyónást: de ugyan miképpen veszedelmezetheti ez a' Státust? Az én Nemes Barátom onnét hozza-le ezen veszedelmet, hogy a' Pap legszorosabb halgatásra köteleztetik. De a' Világiak most éppen azért gyónnak, hogy tudják hogy a' Papnak nem szabad a' gyónásból valamely tárgyat kibeszélni: ha ez szabad volna, nem gyónnának. Azt se hagyja helybe az én Nemes Barátom, hogy a' Catholikusoknál a' Bibliát nem adják minden ember' kezibe: de nem kell elfelejtenünk, hogy ezen tekintetben maga az Angliai Egyház is így tselekszik. Azonban hogyan lehet azt erőssíteni, hogy a' Catholikusoknak, ezen tudományjok miatt ne lehessen a' Protestánsokkal egyenlő júsokat engedni, holott a' Protestánsok közt sokak éppen ezen tudományt tartják. —

„Eppen illy kevésbé láthatom által, hogy a' Catholika Egyháznak a' házasságról s egyéb Sakramentumokról való tudományában mi találtatik valami, a' mi a' Státusra nézve illy veszedelmesnek lenni gondoltatik. Ide járul, hogy ezen tudományoknak s a' Papságnak legerősebb befolyása van a' paraszt rendhez; s éppen az a' rend az, melynek a' jóvalott eszkö-

szök' megerössítettése által semmi féle új
jusok nem adattatnának, 's ezeknek kö-
vetkezéseik inkább csak a' főbb rendű a-
lattvalókra terjednek-ki.

„Meg kell vallanunk azt, hogy a' Pá-
pa Irlandiában a' Püspökök' kineveztetésé-
ben nagyobb befolyást gyakorol, mint a-
kármelley Európai más országban. De nem
gyakorolja-é a' Pápa ezen befolyást most
is? Ha ezen befolyás veszedelmes, miért
nem veszedelmes most is? Ez olyan rossz,
a' mit ezen Parlamentum több tekintetek-
ben meg nem orvosolhat. Mi a' Papságnak
a' Pápától való függése' köteleit meg nem
gyengíthetjük. De mit tehetünk tehát? Azt
tehetjük, hogy a' Státustól való Politikai
függést megerősebbítsük (halljuk! halljuk!
halljuk!). Az arra vezérlő valóságos út,
hogy azon veszedelmeket, mellyeket meg-
lenni hiszünk, eltávoztathassuk, az, hogy
azon köteleket, mellyek az embert az em-
berhez, 's a' polgárokat az ő hazájól Or-
száglásához tsatolják, megerőssítsük. —

„Én azt nem erőssítem, hogy az a'
mit már tettünk, vagy a' mit még most
is tenni akarunk, Irlandia' szenvedéseinek
közönséges megorvoslása lehessen. Ezen
szenvedések többek, hogy sem egy eszköz
által megorvosolthatnának. Csak azt erős-
sítem, hogy ha Irlandia' bajai a' most jo-
váltató eszköz által meg nem orvosolhat-
hatnak, e' nélkül bizonyval nem. Azon ve-
szedelmek, mellyeket némelleyek abból kö-
vetkezni gondolnak, hogy az E m a n c i p a t i o
után a' Parlamentumnak tagjai kö-
zött néhány Catholikusok is fognának len-
ni, nekem nagyon csekélyeknek látszanak.
Nem kell attól soha félni, hogy valamelly
Ministérium magát az által kívánná meg-
tartani, hogy a' Parlamentumban találhat-
ható Catholikus tagokkal öszszetsatolódjék;
mert ezen tselekedet inkább siettetni fog-
ná azon Ministériumnak megbukását, a'
ki ezt tselekedni megpróbálná. Annak sem
adhatok hitelt, hogy a' Catholikusok' fel-

szabadíttatása, az Uralkodó Egyház-
nak veszedelmet okozna. Honnét származ-
hatna ezen veszedelem? Physikai erőtől-é?
úgy, de ez a' Physikai erő most is meg
van. Vagy pedig a' Pápának azon Bulláji-
tól, mellyek által talám ez a' Physikai erő
felgerjesztődne? De hiszem ezt a' Pápa most
is megtehetné. Vagy pedig törvényhozói
eszköz okozhatná a' veszedelmet? úgy, de
ezen házban tsak 6 vagy 8 Catholikus
Lordok fognak az E m a n c i p a t i o után
ülni. Az alsó házban 3-man, mások szerint
16-tan fognak lenni, de felteszem, hogy
legyenek ötvenen a' Catholikus tagok: mit
tehetnek ezek minden iparkodásaik által?
mit áráthatnak az Uralkodó Egyháznak? Ez,
telyes nyugodalomban maradhat miattok.
Az innen következhető félelem, meszszi-
rül való, esmeretlen, 's tsak valami lehetsé-
ges veszedelmet illethet. Az Egyházat Ir-
landiában megtámogni annyi lenne, mint
azt Angliában megtámogni. Az Egyházat
mind két országokban megtámogni annyi
lenne, mint a' föld-birtokosokat megtámog-
ni; melynek soha semmi sikeres követke-
zése nem lehetne. Sőt ha fordulna is mi-
atta valamelly veszedelem elé: a' mi Őse-
ink II-dik Károlynak idejében sokkal ve-
szedelmesebb környülállások között tudták
a' Protestáns Egyházat megtartani. —

„Az is mondatott, hogy Irlandiában
Catholikus fő emberek teremteték a' nyug-
hatatlanságokat. Teremtés, Creatio, an-
nyit tesz, mint valami új dolgot elé állí-
tani. De hát új dolgok-é Irlandiában a'
nyughatatlanok? Megvagnak ezek
ott most is, meg voltak ott századok előtt
is; és én tartok, hogy ezek ott az Ország-
nak különös helyheztetése miatt még so-
káiig meg fognak lenni. Ugy látszik, hogy
Irlandiának mostani környülállásai szerint,
ott a' vezér-személyektől függ az, hogy a'
békételenkedés és a' nyughatatlanok
fennálljanak. Ha pedig egyszer a' felsőbb
Státusok' nagyravágásának az ahoz alkál-

maztatott foglalatokodásra út nyitattott, 's út törtetett, ugyan mitsoda kísértet veheti őket azután arra, hogy az országban nyughatatlanságot gerjeszzenek? Ellenben megmondhatja-e azt valaki, hogy mi lehet annak a következése, ha most az Emancipatio vissza vettetik? Mitsoda mérget fog ez a Catholikusok' szívébe önteni? Megmondhatja-e valaki, hogy mitsoda kimcnetele lenne azon hadakozásnak, melybe keveredhetnénk, még pedig egy olly országgal, a melynek ereje is volna 's kedve is ahoz, hogy próbát tegyen: ingadozóvá teheti-e Irlandiát? (Ilyen lehetne Fr. Ország) Az ettöltartás, tsak az ettől való félhetés, bár melly gyaníthatatlannak lássék is egy illy történetnek elkövetkezése, nekünk soha meg nem engedi telyes nyugodalomban élnünk, és olly helyezetésben lennünk, hogy hadi erőnknek egy részét azon ország' oltalmaztatására szüntelenül készen ne kellessék tartani, a' melly birodalmunknak legkönnyebben megtámadtatható része. Egész Európa bámul azon, hogy mi nem láttatunk méltónak tartani ezen veszedelmet arra, hogy magunkat elene előrevigyázat, által bátorságossá tennők, 's ellenségünk' kezéből az ártásra való illy szélesen kiterjedő fegyvert ki nem tsikorjuk. —

„Mylordok! a' ti mai határozástokat (nem kell elfelejteni, hogy ezt az Otátor, Gróf Harrowby Máj. 17-dikén mondja, a' melly napnak éjjelén a' felső ház 178 voksokkal 130 ellen, az Emancipatiót vissza vetette), ha úgy talál szerentsétlenül kütni, mint én nagyon félek hogy ki fog ütni, mind azok a' Hatalmasságok, a' kik, nem akarok gyűlölséges kifejezéssel élni, 's ezért nem mondom, hogy véllünk ellenségeskedésben, hanem tsak veltékedésben élnek, mint győzedelmet, mint triumphust, úgy fogják tartani, mint hogy abban a' mi jövődöbéli meggyengü-

lésünknek tsíráját szemlélik (halljuk! halljuk!).“

Nehéz lenne lerajzolni (gy irt Máj. 22-kén a' Dublini újság) mitsoda felgerjedést okozott itt a' Parlamentum' felső házának a' Catholikusok' dolgában tett határozása, a' melyről szolló tudósításokkal már 20-dikban megérkezett vala oda egy Anglus posta hajó. Dublinban a' legmérséklettebb Catholikusok titkolodás nélkül ki nyilatkoztatták, hogy melly nagyon felingerlödve legyenek ezen határozás miatt. A' kereskedők 's egyéb vagyonosok, vagyis inkább a' félcemesebbek 's talám a' gondolkodóbbak azonnal jövődöbéli hazai zivatárokat forgatván szemek előtt, arra határozták magokat, hogy mihellyest lehet azonnal eltávozzanak hazájokból. Dublinban bizonyos szála van, hol fontos történeteknek előfordulásakor a' közönség tanátskozás végett öszsze szokott gyülekezni. Most is így történt a' dolog. Politikusok, Kereskedők, 's mindenféle Újságásárok töltötték tele a' szalát. Mindenék szájában tsak a' felső házbéli Lordoknak beszédeik forgottak. Eleintén olly hír szárnyalt volt, hogy Gróf Liverpool bizonyos teluntetben megváltoztatta volna a' Catholikusok eránt eddig tartott systemáját, melly szerént minden alkalmatossággal ellenzette az ő felszabadittatásokat. Ehez képpest azt várták most tölle a' Catholikusok, hogy olajat fog tölni sebeikbe, 's melly nagyon elbámultak, midőn beszédét olvasván, láták, hogy hegyes késsel állott ki elejkebe. —

„A' kedvetlen hírnek megérkezése után következett napon 21-dikén haladék nélkül gyulést tartottak a' Dublini Catholikusok, melyben előre tsak annyit határoztak, hogy bizonyos napon közönséges nagy gyulést tartsanak 'e ebben határoz-

zák-meg, hogy továbbá mi tévők légyenek. Közönséges vélekedés az, hogy hatóságos eszközök fognak elővételteni. Az Irlandiai Catholikusok nem fogják magokat a' dolgok' mostani folyamatajának alá adni; tsak erőszakoskodások is ne történjenek. Úgy látszanak a' környülállások, hogy én azt hozhatom ki belőlök, hogy semmit sem fog használni az, hogy Irlandiának engedelmes és engesztelő Kormányozás adatik. Vélle vagy mint szabad országgal így kell bánni, vagy karddal és rejtéssel kell rajta országolni. Itt mindenek zavarodásban, bizonytalanságban, és bátorság nélkül vagynak. Minden spekulálásnak vége szakadott. Dublin városa a' félelem és szomorkodás' ábrázatját vette fel. A' győzedelmeskedő Protestáns rész sem mutat igen sok örvendezést; tsak annak újságíróji hirdetik ditsekedve, hogy az ő ügyek 48 volsokból álló többséggel győzedelmeskedett: de ezzel mások nem sokat gondolnak."

A' feljebb említett Catholikus nagy Gyűlés Jun. 8-dikán tartatott Dublinban, 's illy határozások tételtek benne: —

„Első szor. Biztosságot kell kinevezni, hogy a' Parlamentumhoz új Kérelmet készítsen

„Másodszor. Ki kell állhatatosan nyilatkoztatni, hogy a' Catholikusok megmaradnak az Emancipaczióknak kívánása mellett

„Harmadszor. Közönséges meggyezéssel nyilatkoztassa ki a' Gyűlés, hogy Minister Gróf Liverpool azon Politikai magaviseletéért, hogy a' nép' illy nagy részének jova ellen ellenségeskedik, nem alkalmas arra, hogy Nagy Britanniában az első Ministeri helyen tovább megmaradjon."

Ezen Gyűlést a' Parlamentumnak nem régi határozása ellen tartották Dublinban a' Catholikusok. A' Biztosság, melyet a' Gyűlés kinevezett 21 tagokból áll, 's an-

nak megvizsgálása is réa van bízva, hogy az Irlandus Catholikusok Permanentis Egyesületet tarthatnak-e, a' nélkül, hogy a' minap a' Parlamentum által ez ellen hozatott törvént meg ne sértsék. Mondják, hogy a' Catholikus Rente nevezet alatt eddig feanállott, hanem a' Parlamentum által ugyan a' minap megtiltatott adozás is újabban fel fog Irlandiában állítatni. Most nagyon gyakran tartatnak e'féle Catholikus gyülekezetek, mellyekben mind tsak a' felett folynak a' tanátskázások, hogy mellyek legyenek azok az eszközök, a' mellyeket az Irlandus Catholikusoknak a' jelenlévő környülállások között elévenni legjobb lenne.

Azok, kik az Emancipatiót el-lenzik, 's annak, hogy ez a' felső ház által vissza vettotett, örvendenek, a' Királyi Herceg York' beszédét arany betűkkel nyomtattatták ki 's fél Guine aranyon adták eleintén; két atlaszra nyomtatva pedig egy egész Guiné: már első nyomtatványok egészen elkelték.

D é l i A m é r i k a.

Bolivárt minden órán várták Bogotába vissza. Az ő eljövele után a' Columbiai nevezetes Generális Sucre nevezetett Limában Columbiai helyes hatalmú Ministerré, hogy ott a' Peru 's Columbia között előfordúlható dolgokra a' Bolívar távolléte alatt felvigyázzon 's azokat igazgassa. A' Bogotai újság szerint Bolívar is nem tsak teljesen megegyezéskor, hogy Panamában minden Amerikai Státusok közönséges Gyűlést tarttsanak, hanem azt is nagyon ohajtja, hogy ezen öszszgyülekezés lehető hamarsággal munkába vétetessék, mint a' mellynek ő nagyon jó következéseit reméli egész Amerikára nézve.

Úgy látszik ezen tudósításból, hogy Bolívar jónak találta Perunak egész

organizáltatását, új lábra állíttatását, Suce Gre Generálisra bízni, ki a Perui hadakozásnak elvégzésében illy hathatos eszköz volt.

Lombard Velencei Királyság.

A Mailandból érkezett tudósítások szerint Császár Ő Felsege mind azokat a közönséges intézeteket, mellyek a közönséges boldogság valamelly ágának előmozdítására határozotva vagynak, gondos figyelemmel látogatja; az Oskolákat, Aladémiákat, s minden tudományos intézeteket; s a megnézésre méltó magános intézeteket is látogatásával tiszteli. Jun. 15-dikén a Szép-mesterségi műveknek kirakatott gyűjteményét nézegette azon szálkában, hol ezeket a közönséges nézésre ki szokták rakni. Jun. 16-kán a Gregori Károly selyemmatéria-fabrikájának megnézésére méltóztatott menni, mellyet az előbbeni napon Császárné Ő Felsege is megtisztelt vala jelenlétével. Illy szerentsége vala a Claudio Cernuschi szakortisztító nagy kiterjedésű privilégizált épületének, a hol minden foglalatосkodási módokat lebotsátkozó gondossággal megmutogattott magának a Vice-Király társaságában. Ugyan tsak az Ő Cs. Fő Herczegsége társaságában méltóztatott meglátogatni Ő Cs. F. ge a Rönyörületes Apácák intézetét, mellyet már Császárné Ő Felsege is megtisztelt vala látogatásával; s a hol Ferencz Károly Ő Cs. Fő Herczegsége is megjeleni méltóztatott Hitvesével egyetemben. Innét a Vice-Királytól kísértetve a Bettoni nyomtató mívhelyébe méltóztatott menni Császár Ő Felsege s annak minden különb-különbfeleségeit szemügyre venni méltóztatott, mellyek közzé tartoztak nevezetesen a Bettoninál főbb megjelent könyvek.

Császár Ő Felsege az S. Michaelé alá Chiusa Szegény leányok nevelő Intéze-

tét tisztelte-meg oda való menetelével; s ott sokáig maradván a nevendékeknek munkájikat megnézegetni, s nevezetesen a Cathechisatziót, mellyet az Intézet Kormányozója Marchesa Maddalena di Canossa a leány-sereggel tett, gondos figyelemmel kihalgatni különös kegyelmességgel méltóztatott.

Jun. 15-dikén a kőfaragási oskolát s a Cs. K. emlékezet-pénzek kabinetjét, 17-dikben pedig a Sikot-némák házat látogatta-meg Császárné Ő Felsege, hol mind a fiu mind a leány osztályt bejárni méltóztatván szép előmenetellel való iparkodásaikat meglegedéssel szemlélte.

Lengyel Ország.

Ő Felsege a Császár és Király Jun. 15-dikén berekesztette a Diétát, illy beszédet intézvén a thronusból a Gyüleéshez: „Lengyel Ország képviselői! A ti harmadik öszszgyülekezésetek olly resultatumokat mutat, a mellyekhez én nem kívánhatok elegendő szerentsét. Csendességben és böltességgel folytattatok tanáskozásaitokat, s ezek által hazátok várakozásának s az én bizodalmanak megfeleltetek.

„A Religió elvette tölletet a néki tartozó valóságos hódulást. Törvényeitek azon intézetekkel és főrmákkal, mellyeknek fenntartatását a köz jó kívánja, egyesítették, s a Polgári új törvényes könyvnek 1-ső része letette azon törvényhozási systemának talpkövet, melly a Státus szükségcihez s az erköltsökhöz van alkalmaztatva. Egy jövendőbeli gyüleésnek teljes tökéletességre fogja ezen fontos munkát vinni.

„A tapasztalás megmutatta, hogy a Zállogokat illető törvényekben s a Büntető törvényes könyvnek némely részeiben némelly fogyatkozások találtattak; ti ezeket azokból kiirtottatok.

„A' ti sokáig tartott szerentsétlenségeitek a' földbirtokosokat, jószágosokat, kik a' Státusznak valóságos gyámolaik, a' dosságokkal raktak vala meg, s ezek szükséges könnyebbülést kívánnak. Ti éreztétek annak szükséges voltát, hogy ezeken segíteni kellessék. Azon akadályok, melyek a' tulajdonosok egyesülésének ellentállottak, elfognak hárittatni, s ezen törvénynek kedvező következései, azon gondos szorgalmatosság mellyel ez végre fog hajtani, s végre azon különös segedelem által, mellyet az Országlószék azon esetekre ígért, hol a' törvény' jótéle még elég-séges nem találatna lenni, meg fogjátok reménységem szerint látni, hogy szerentsétlenségeiteknek még nyomai is elenyésztek.

„Azon iparkodtam, hogy az általotok jóvállatott minden toldalékokat felvehessék. Ti is részetekről minden törvény jóvállatokat elfogadtatok, mellyeket én megfontolás végett előtekbe terjesztetni parantsoltam. A' kívánságoknak s a' belátásoknak ezen költsönös állapotja, ez a' költsönös egyetértés, egyedül való eszközök azon intézeteknek megerössítettésekre, mellyekkel ti már éltek, midőn azok egyszersmind valóságos céljok és legfontosabb jóvok ezeknek.

„Ezen szerentsés egyetértésnek megerössítettése végett, s azért is, hogy a' közösülés köztetek s az Országlószék között a' jövőndő Diétáig fennállhasson, egy közzületek kineveztetendő Biztosság részésülni fog a' jóvállatandó törvények felett való tanátskozáásokban.

„Ti némelly kívánságokat terjesztettetek előmbe, én mind ezeket érett fontolás alá fogom venni, és ti tudósítani fogtok ezekről tétetendő határozásomnak indító okairól. Kívánságaitok, mennyiben a' környülállások engedni fogják, telyesítettetni agnak.

„Lengyel Ország' Képviselelőji! én nem jó szívvel, de egyszersmind azzal a' megelégedéssel válok-el töllettek, hogy szemlélhetem, miként munkálódtatok kívánságommal megegyezőleg önn' javatokon. Osztozatok véllem ezen érzésből; terjeszszétek-ezt hazafitársaitok között is, s legyetekmeggyőződöttek, hogy én meg esmerem azt a' bizodalmat, melynek mostani gyűléstek bizonyosságait mutatta. Ezek nem fognak elveszni. Ezek mellyen benyomva maradnak nállam annak ohajtásával, hogy meggyőzhesselek benneteket a' felől, melly egyenes légyen az én érántatok viseltő hajlandóságom, és hogy mély nagy befolyása légyen magatokviséletének a' ti jövőndő állapototokhoz.

B é c s.

A' Busk nevű Uradalomra való Sors-huzások folyó Junius' 18, 20, 21 és 22-dik napjain véghez menvén az Uradalmat vagy ha inkább tetszik az azért ajánltatott 500,000 V. Cz. forintokat a' 16,868 szám nyerte-el. A' több nagy nyérések ezek voltak:

90,790	nyert	50,000	forintot
56,271	—	15,000.	—
39,627	—	10,000	—
29,825	—	5,000	—
68,608	—	4,000.	—
97,251	—	3,000	—
83,749	—	2,000	—

Ezen számok: 1833; 46,950; 62,716; 63,475; 66,883; 73,584; 90,272; 97,668; 99,135 és 103,358 nyertek külön-külön mindenik 1000 forintot Váltó Czédulában.

Magyar Ország.

Méltóságos Szögyényi 'Sigmund Úr a' Királyi Felsőnek a' Törvényes dol-

gokban személyes jelenléti Helytartója, Nagyságos Horgosi Kárász Miklós Urat méltóztatott e' lefolyt Jun. 20-dikán, néhai Ozori és Kochanózi Ottlik Dániel Ur helyébe, hivatalbéli Itéfmesterének ki-nevezni.

Hazánknak, a' képfaragás' mestersé-gére nézve, minekutánna ezen tekintetben olly ritka mív-mestere van, a' ki világszer-tebellekkel vetekedhetik', olly fejér márványkőre vala szüksége, mellyeket eddig tsak Görög és Olaszországban lehetett találni. Megfejté ezen kérdést Ferentzy István Ur a' mi esmeretes mív-mestere-rünk. Ő tulajdonává tett mesterségének feljebbemelése végett elment nemes elszá-nással Csetnek vidékére, Márkfalvára, hol az eddig ismért példákából fejér márványt lenni gyanított: de, minekutánna egy hó-napig, 15—24 emberrel szorgalmatosan dolgoztatott volna, úgy tapasztalá, hogy az inkább napkeleti Alabastrum. Már u-gyan ezen tapasztalás is Hazánkra nézve nagy nyereség: de az ő czéljának meg nem felelvén, ezt mások munkáltatására hagyá, 's a' Rima völgyén fölfelé folytatta útját, mindenütt szemes vizsgálódással; és végre a' Tiszólczi vashámornál a' legneme-sebb fejér márványnak nyomára akadott, melynek példáját ugyan már a' Pesti Nem-zeti Muzeumban látá, de Magyar Országí termésnek lenni nem hiheté, minthogy ezt Romában Görög márványnak nevezik. El-méne tehát Tiszólczról Selymeczre, a' Ka-mara Grófnak jelenteni, és az ásatásra en-gedelmet kérni. A' közjó erántbuzgó Mél-tóságos Báró Révay János Ur Ő Nga-nem tsak kedvesen fogadta a' ritka Mű-vészt, hanem tellyes készséggel írásban kívánt engedelmet adott és minden sege-delmet parantsolt. A' szorgalmatos Művész másfélhét alatt tsak 6 emberrel, itt olly szorentsésen dolgoztatott, hogy 8 darabot kifejtetne, mellyek közzül a' legkissebb két má'sát, a' nagyobbak 20—25 má'sát nyom-

hatnak. Ezen bányának helyheztetése an-nyival szerentsécbnek tartathatik, mi-vel a' Garantól tsak 2 Posta járásnyira vagyon, és oda a' legjobb úton a' köveket leszállíthatni, hogy onnan tovább a' Du-nán Pestre úszhassanak. Ohajjtuk hogy e-zen szorgalmatos és ügyes Hazánkfia men-nél előbb olly darabra szert tehessen, melyből a' már most boldogult Ur-mén yi Jó'sef Ő Excellentiájának kívánsága-szerént a' Váli Templomban, a' boldogok közé so-hajtó Léleknek azon képét elkészíthesse, mellynek modellája már köz helybeha-gyást nyert.

Keresztül menvén e' napokban Sáros-Patakon, elálmélkodám, melly változások esének csak kevés esztendőök olta is en-nek a' hajdani Királyi és Királynéi (Regia et Reginalis) Városnak ékcsítésére. A' Col-légium' napnyugoti felén pályakő fedél alatt áll egy kétszárnyú, 's három ablak-sorú roppant épület, melynek fundamen-tum-követ a' nagy Vay József, alkori Fő Curátor, ezelőtt mintegy tizenkét eszt. előtt tette-le. Pályakő fedél alatt áll tavaly olta a' Reform. Templom is, 's a' fedél most alacsonyabb valamivel, mint az elsőbb vala. — A' Várat az ország-utját elmenők' szeméi elől zárva tartották azok a' magas sánczok, mellyeket Perényi Péter a' Mo-hácsi veszedelem után hányatott-fel a' szé-les és mély árokból. Annak mostani Ura Herczeg Regéczi Brecczenheim Ferdinánd ezeket most visszadönteti egykori helyekre, úgy hogy a' Vár már most az ország' útjára, melly az árok' napnyugo-ti szélén mégyen-el, egészen kilátszik, 's az épületben is folytatja 1810. itt státuált atyjának szépítéseit. A' négyszegű udvar tágasabb leve miolta ott az a' nagymély-ségű kút betöltetett. A' kapu a' nyugoti fal közepén nyittatott-meg, és ezzel általe-lenben egy másik a' Bodrog felé. A' Rákó-

ezial' széles grádicsa elhánjatott, 's vasrostélyü folyosó fut végig az udvarra az épület' három oldalán. A' kapu' jobb és bal oldalán be van temetve a' gödör, 's azt most egy Anglus kertecske foglalta-el a' Bodrog felé nyitott kapuig, és onnan kezdve ismét a' tizenkét ölnyi szélességű 's ugyan annyi magasságú Veres-torony-nak nevezett Vár' három oldalai körül a' kazamáták' tetejét, körülvéve ólomszínre festett stakétával. Azon sor, hol hihetőleg II. András Királynak leánya, szent Erzsébeth, született, goth ízlésű, éles-boltozatú, magas ablakokat kap; ezt talán nyári ebédlőnek készítik. Gyönyörű kinézés a' Bodrogra, 's az Ujhelyi, Toronyai, Szőlőskei, 's Ungvári és Máramarosi hegyekre, 's a' szabolcsi tengerforma térségre.

A' Lorántffy Susána által épített déli sor, honnan a' Bodrogot, a' Szabolcsi lapályt, és a' Tokaji lebegő kék hegyet (ide négy mértföldnyire) lehet látni, legkésőbb fogja kapni a' maga ékesítését. A' Herczeg' első gondja az lesz, hogy a' most döntögetett sánczok kertté változtassanak; az pedig minden igyekezet mellett sok időbe kerül még, mert a' szegletdomb felette nagy. — Ha Kethel hősrünk, a' ki Patakot ajándékol kapta Arpádtól, 's a' két András Királyaink, 's Pataknak később Földes-Urai, ide nem számlálván a' legújabbakat, kik a' hely' jövedelmét nem itt költötték-el, feljöhetnének sírjaikból, elcsudálkoznának, mit teve a' két Breckenheim, 's áldást mondanának rájuk.

Sz.

A' Magyar Kurir Tisztelt Olvasóihoz!

Berégezödvén a' mai Ujsággal 1825-dik esztendőnek első Semestrise, illő tisztelettel kérettetnek azon Olvasó Urak és Asszonyok, kik a' M. Kurir' szolgálatjával tovább is élni kívánnak, hogy a' jövő pénteken elkezdődő második Semestrise nézve rendeléseiket megtenni méltoztassanak. Azok, kik az esztendő elején rendeléseiket vagy a' Bétsi Cs. K. Fő Postahivatalnál vagy pedig a' M. Kurir'nál magánál, az egész esztendőre megtették, most folyvást 's minden félbeszakadás nélkül fogják venni újságikat minden keddről és péntekről. Hasonlóképpen azok is, a' kik miár most, péntek, vagy csak előre való jelentés által is, neveiket a' Kurir' Olvasójinak laistromába beiratták, vagy még abba nem soká beiratni fogják. Egyszersmind kérettetnek mindnyájok, hogy az eránt, hogy a' Kurir ezen-túl a' maga' idejében minden tisztelt Olvasójinál meg fog jelenni, 's az eléfordult rendellenések többé ele nem fognak fordulni, legyenek tetyes bizodalommal.

Méltó lesz en megjegyezni, hogy ezen Ujságnak esztendei árra, a' jövő Januáriusnak 1-ső napjától fogva, mint hogy a' Kedveskedő végképpen megszűnt, 's a' költség ennyivel kevesedett, 28 V. Cz. forint helyett 25, vagy is ezüstben 10 forint lesz. Most az esztendőnek közepén leszállítani nem lehet, azért, hogy a' Bétsi Cs. K. Fő Postahivatal már az esztendőnek elején az egész esztendőre kitette az Ujságok' laistromában a' Magyar Kurir' árrát is, a' hova járul: hogy némelyek ennek árrát 28 forintokkal vagy már akkor befizették vagy az olta felküldötték.

Erre nézve azok, kik ezen Ujságért a' most beállandó felesztendőre még meg nem fizettek, tisztelettel kérettetnek, hogy még most 14 V. Cz. forintokat, avvagy ezüstben 5 forintot 36 krajtzárt fizetni, neterheltessenek.